

Jak wspierać rodziców przygotowujących dziecko do podjęcia nauki szkolnej?

Stanie się przez dziecko pierwszoklasistą jest bardzo ważnym momentem w życiu całej rodziny. Wydarzenie to razem z dzieckiem przeżywają jego rodzice, rodzeństwo, dziadkowie, co sprawia, że pierwsze dni w szkole otoczone są podniosłą, radosną, ale i pełną napięcia atmosferą. Wielu rodziców poszukuje podpowiedzi, co zrobić by przygotować swoje dziecko do trudnej roli bycia uczniem oraz ułatwić mu odnalezienie się w nowej rzeczywistości. Obawy rodziców często przewyższają niepokoje dzieci – zwracają się wówczas do nauczycieli przedszkolnych z pytaniami, oczekują porad.

Warto uświadamiać rodzicom, że pójście do szkoły jest na pewno ważnym wydarzeniem w życiu dziecka, ale jednocześnie stanowi naturalny, kolejny etap jego rozwoju. Dla większości dzieci to moment długo wyczekiwany, budzący obawy, ale jednocześnie ekscytujący, będącym powodem do dumy.

„Stresująca siła” faktu podjęcia nauki w szkole wynika przede wszystkim z tego, że dziecko znajduje się w sytuacji zupełnie dla siebie nowej, nieznanej, nieprzewidywalnej, wymagającej zmiany dotychczasowego rytmu dnia. Dlatego należy przygotować dziecko do bycia pierwszakiem, jednak nie wolno traktować pójścia do szkoły jako przeżycia traumatycznego.

Przygotowując dziecko do bycia pierwszoklasistą dobrze jest:

- ✓ rozmawiać z dzieckiem o szkole, uprzedzać o czekających wydarzeniach, wyjaśniać je (opisując w sposób jasny, krótki, uczciwy, bez okazywania własnego niepokoju); można dostarczyć dziecku wcześniej informacji o tym:
 - jak ma na imię przyszła nauczycielka,
 - jak wygląda dzień w szkole (lekcje, przerwy, dzwonki, obiady, prace domowe),
 - ile czasu dziecko będzie przebywać w szkole,
 - kto odbierze dziecko po lekcjach,
 - czym jest świetlica szkolna, kiedy trzeba do niej pójść,
 - jak wychowawczyni może się kontaktować z rodzicami w razie potrzeby;
 - ✓ zachować „umiar” w poruszaniu tematu „szkoła”, wybierać odpowiedni czas i miejsce na rozmowę, dostosować przekazywane informacje do stopnia zainteresowania dziecka,
- Powinno się uprzedzać pewne problemy (np. co dziecko ma zrobić, jeśli się zgubi, co powiedzieć pani, gdy się spóźni lub zapomni czegoś spakować do tornistra, jak sygnalizować potrzebę skorzystania z toalety) – pewne zagadnienia, które dla dorosłych są oczywiste, dla dziecka stanowią nowość i mogą być niezrozumiałe lub groźne.

- ✓ przekazywać dziecku wiedzę o szkole nie tylko w rozmowie, ale i w zabawie, poprzez opowieści z własnego dzieciństwa, w bajkach itp.,
- ✓ starać się przekazywać informacje o szkole tak, by budować jej pozytywny obraz (jako miejsca przyjaznego i interesującego), pokazywać dziecku „korzyści” płynące z bycia uczniem („w szkole dowiesz się ciekawych rzeczy”, „pani będzie Was uczyła literek, liczenia, rysowania i organizowała fajne zajęcia”, „poznasz nowych kolegów, których możemy zaprosić na ...”),
- ✓ wybrać się razem z dzieckiem na tzw. „dzień otwarty w szkole” i osobiście pokazać mu szkołę,
- ✓ włączyć dziecko w przygotowania do szkoły (zakupy szkolne, okładanie książek i zeszytów, kompletowanie piórnika), urządzania miejsca do pracy w domu,
- ✓ zorganizować pod koniec wakacji spotkania z innym dzieckiem, które będzie w tej samej klasie,
- ✓ okazywać dziecku uważność, cierpliwość i akceptację dla jego niepokojów, pytań, skarg, zmian w zachowaniu – dać dziecku czas na oswojenie się z nową sytuacją,
- ✓ uzyskać od nauczyciela przedszkolnego informacje czy dziecko osiągnęło tzw. dojrzałość szkolną dziecka.

Oswajając dziecko z czekającymi je zmianami nie wolno straszyć szkołą (należy unikać komentarzy typu: „jak pójdziesz do szkoły to dopiero zobaczysz, skończy ci się dzieciństwo”, „już ci pani w szkole wybije z głowy takie pomysły”, „jak się nie będziesz uczyć to same jedyńki dostaniesz i dzieci będą się z ciebie śmiały”, „nie bój się”).

Wspierając rodziców przyszłego pierwszoklasisty warto również uświadamiać, że ich działania mogą dawać dużo satysfakcji (zwłaszcza, gdy po kilku dniach lub tygodniach dziecko oznajmia, że lubi szkołę). Rodzice, tak samo jak dzieci, muszą dać sobie trochę czasu na przyzwyczajenie do wszystkich zmian, jakie niesie ze sobą pójście dziecka do szkoły...

W sali przedszkolnej można powiesić dwa plakaty z serii „Apel do rodziców”, przedstawiające porady dla rodziców, wspierające w procesie wychowania dziecka (katalog Moje Bambino, kod: 199011, 199012).

Opracowała: Agnieszka Wrzesiak
psycholog kliniczny